

Lege pentru modificarea și completarea

Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19

precum și pentru modificarea și completarea

OUG nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin Decizia nr. 392/08.06.2020 publicată în **MONITORUL OFICIAL nr. 688 din 12 iulie 2021**, Curtea Constituțională a României a admis în parte excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 55/2020 și a constatat că dispozițiile art. 72 alin. (2) din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu referire la art. 42 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, precum și soluția legislativă din art. 72 alin. (1) din Legea nr. 55/2020, potrivit căreia dispozițiile acestei legi se completează cu reglementările de drept comun aplicabile în materie în ceea ce privește soluționarea acțiunilor formulate împotriva hotărârilor Guvernului prin care se instituie, se prelungește sau se încetează starea de alertă, precum și a ordinelor și a instrucțiunilor prin care se stabilește aplicarea unor măsuri pe durata stării de alertă, sunt neconstituționale.

În motivarea acestei Decizii, instanța de contencios constituțional a reținut că dispozițiile Legii nr. 55/2020 nu conțin niciun fel de dispoziții procedurale care să garanteze soluționarea cauzelor referitoare la actele administrative de declarare sau prelungire a stării de alertă într-un termen scurt, care să asigure un drept efectiv de acces la justiție, iar dispozițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 nu răspund acestor exigențe.

Curtea a reținut că și în ipoteza în care instanțele de contencios administrativ ar urgenta soluționarea acțiunilor referitoare la actele normative prin care se instituie starea de alertă, ele sunt ținute să asigure îndeplinirea cerințelor referitoare la citarea legală a părților și a dreptului părții adverse de a depune întâmpinare, care trebuie comunicată apoi reclamantului cu cel puțin 15 zile înainte de primul termen de judecată [art. 17 alin. (1) din Legea nr. 554/2004]. Dispozițiile de lege prevăd un termen de cel mult 30 de zile în care hotărârile pot fi redactate, precum și faptul că acestea pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare [art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004].

Deși regula este aceea a suspendării executării actului administrativ atacat până la soluționarea de urgență a recursului [art. 20 alin. (2) din Legea nr. 554/2004], Curtea Constituțională a constatat că, în ceea ce privește acele acte administrative emise pentru înlăturarea consecințelor epidemiilor, suspendarea nu este posibilă [art. 5 alin. (3) din Legea nr. 554/2004].

Prin urmare, aplicarea procedurii de judecată reglementate de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 ar face imposibilă pronunțarea unei hotărâri într-un termen mai scurt de 30 de zile, astfel încât efectele acestei hotărâri nu ar fi apte să înlăture în mod concret consecințele actelor administrative emise în temeiul Legii nr. 55/2020.

Având în vedere toate aceste aspecte, Curtea a apreciat că soluția legislativă din art. 72 alin. (1) din Legea nr. 55/2020, potrivit căreia dispozițiile acestei legi se completează cu reglementările de drept comun aplicabile în materie în ceea ce privește soluționarea acțiunilor formulate împotriva hotărârilor Guvernului prin care se instituie, se prelungește sau încetează starea de alertă, precum și a ordinelor și a instrucțiunilor prin care se stabilește aplicarea unor măsuri pe durata stării de alertă, sunt neconstituționale.

Curtea a subliniat că, în vederea înlăturării viciului de neconstituționalitate constat și a asigurării unei reglementări clare, ca să garanteze în mod efectiv și eficient accesul la justiție al persoanelor ale căror drepturi sau interese au fost încălcate prin emiterea unor hotărâri ale Guvernului, ordine sau instrucțiuni ale miniștrilor pentru punerea în aplicare a unor măsuri pe durata stării de alertă, în temeiul Legii nr. 55/2020, legiuitorul este chemat să reglementeze o procedură al cărei conținut să fie ușor identificabil, clar și previzibil sub aspectul consecințelor și care să asigure posibilitatea soluționării cauzelor în regim de urgență, într-un termen foarte scurt, astfel încât hotărârile pronunțate să fie apte să înlăture în mod concret și eficient consecințele actelor administrative atacate, în perioada în care acestea produc efecte.

În contextul vidului legislativ ca urmare a deciziei CCR, în doctrină s-a exprimat opinia potrivit căreia s-ar fi putut apela la procedura urgentă a ordonanței președințiale, reglementate de art. 997-1.001 din Codul de procedură civilă, cu înlăturarea dispozițiilor care ar îngreuna dreptul la apărare sau ar determina nesoluționarea pe fond a acțiunilor, opinie care însă care nu a fost îmbrățișată de practica judiciară recentă, iar problema admisibilității acțiunii în anularea unui act administrativ pe calea unei proceduri sumare cum ar fi aceea a ordonanței președințiale, care nu poate antama fondul cauzei, nici nu poate permite a se dipune decât „măsuri provizorii” (anularea unui act neîncadrându-se în această categorie) se menține în continuare și după publicarea deciziei CCR supusă analizei, întrucât prevederile art. 997-1.001 din Codul de procedură civilă sunt în vigoare în forma bine cunoscută, dezbătută pe larg în practica judiciară.

Amintim în continuare jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor omului în materia dreptului la un proces echitabil, astfel cum este garantat de articolul 6 § 1, care trebuie interpretat în lumina regulii de drept, care impune ca justițiabilii să dispună de o cale de atac judiciară efectivă care să le permită să valorifice drepturile lor civile (Băleș și alții împotriva Republicii Cehe, § 49). De asemenea, orice persoană are dreptul ca orice cerere referitoare la "drepturile și obligațiile sale civile" să fie adusă în fața unui instanță sau tribunal.

În acest fel, articolul 6 § 1 întruchipează "dreptul la o instanță", din care dreptul de acces, și anume dreptul de a introduce o acțiune în fața instanțelor în materie civilă, constituie un aspect (Golder c. Regatului Unit, § 36). Desigur, dreptul la o instanță și dreptul de acces nu sunt drepturi absolute, putând face obiectul unor limitări cu condiția ca acestea să aibă o bază legală, să urmărească un "scop legitim" și să existe o "relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit". (Ashingdane împotriva Regatului Unit, § 57). În plus, aceste limitări nu

trebuie să restrângă sau să reducă accesul justițiabilului în așa fel sau într-o asemenea măsură încât să fie afectată însăși esența dreptului de acces la instanță (Philis v. Grecia (nr. 1), § 59; De Geouffre de la Pradelle v. Franța, § 28; Stanev v. Bulgaria [GC], § 229)

Dreptul de acces la o instanță trebuie să fie "practic și efectiv" (Bellet c. Franței, § 38). Pentru ca dreptul de acces să fie efectiv, o persoană trebuie "să aibă o posibilitate clară și practică de a contesta o un act care reprezintă o ingerință în drepturile sale". Normele care reglementează condițiile formale, precum și termenele care trebuie respectate pentru a introduce o cale de atac sau o cerere de control judiciar au ca scop asigurarea unei bune administrări a justiției și respectarea, în special, a principiului legalității și securității juridice (Cañete de Goñi împotriva Spaniei, § 36)

Luând în considerare faptul că obligativitatea și efectele *erga omnes* ale Deciziei nr. 392/2021 determină obligația legiuitorului, potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, de a pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Legii fundamentale, iar termenul de 45 de zile în care trebuia îndeplinită această obligație constituțională a fost depășit, consecința nerespectării sale fiind încetarea efectelor juridice a dispozițiilor constatate ca fiind neconstituționale în vigoare la data efectuării controlului de constituționalitate, este necesară crearea unui cadru legal care să asigure un efectiv acces la justiție pentru atacarea actelor administrative emise pentru înlăturarea și prevenirea consecințelor de COVID-19.

Dat fiind faptul că OUG nr. 21/2004 asigură cadrul legal general în domeniul managementului situațiilor de urgență, se impune ca procedura de atac să fie reglementată unitar în cuprinsul acestui act normativ, indiferent de contextul ori amploarea situației de urgență declanșată, urmând ca Legea nr. 55/2020 să facă trimitere expresă către procedura de atac prevăzută de acesta.

Totodată, pentru a asigura o procedură de atac efectivă și a litigiilor declanșate înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, este necesară asigurarea unor termene rezonabile în care acestea să fie analizate, astfel că pentru soluționarea acestora se va face trimitere la dispozițiile procedurale ale art. 999 C.pr.civ aplicabile ordonanței președințiale,

Inițiator,

Mihai Ioan Lasca

Propunere legislativă de modificare și completare a Legii nr. 55/2020 precum și a OUG nr.21/2004 –

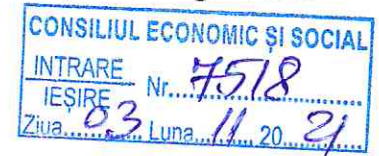
Inițiatori Camera Deputaților

Nr.crt	Numele și prenume	Partid/neafliliat	Semnătura
1	TOBĂ FRANCISC	NEAFILIAT	
2	DĂMUREANU RINGO	AUR	
3	ROMAN N NICOLAE	AUR	
4	ALBISTANU MARIU	AUR	
5	Trănița Cristian	AUR	
6	COLEȘA ILIE-ALIN	AUR	
7	BALABASCIOU CĂLIN	AUR	
8	Daniel Anța	PSD	
9	Sorin Munteanu	AUR	
10	Ciubuc Cristian	AUR	
11	TITUS PAUNESCU	AUR	
12	ANDRESCAC ANTONIO	A.U.R	
13	Lucian Florin Pușcașu	AUR	
14	Suciu Sebastian	AUR	

15	ACATRINEI DOREL	AUR	
16	NIAGY VASILE	AUR	
17	Mădălina Doru	AUR	
18	Mălina Cătălin	MINORITATE	
19	Vasile Cătălin	PSD	
20	Bălașoiu Aurel	P.S.D.	
21	Pavelacu Nicolae	PSD	
22	FECSA Andrei	AUR	
23	Ștefănița Doru	AUR	
24	ANINA DOBAN	AUR	
25	CHELARU MIRCIA	AUR	
26	FEDOROV LUCIAN	AUR	
27	GERBANI VIVIANA	AUR	
28	POPICA EDUARD	PSD	
29	TUDORACHE DANIEL	PSD	
30	TOMA ILE	PSD	

31 INTOTERO NITAZDA ELENA PSD

Lege

pentru modificarea și completarea

Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19

precum și pentru modificarea și completarea

OUG nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art I. Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 396 din 15 mai 2020, se modifică și va avea următorul cuprins.

1. La articolul 72, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Pentru starea de alertă instituită pentru prevenirea și combaterea unei pandemii COVID-19, dispozițiile art. 2 lit. m), art. 4 alin. (1) lit. b), alin. (2), art. 20 lit. d), art. 21 lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 361 din 26 aprilie 2004, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt aplicabile.

2. La articolul 72 , după alineatul (2) se introduce un alineat nou, alineatul (3) , cu următorul cuprins:

(3) Procedura de soluționare a acțiunilor formulate împotriva hotărârilor Guvernului prin care se instituie, se prelungește sau se încetează starea de alertă, precum a acțiunilor îndreptate împotriva altor acte normative prin care se stabilește aplicarea unor măsuri pe durata stării de alertă, este cea prevăzută în cuprinsul art. 42 din OUG nr.21/2004, în condițiile stabilite la art. (3)- (5) din Legea nr. 114 din 28 aprilie 2021 privind unele măsuri în domeniul justiției în contextul pandemiei de COVID-19

Art. II. OUG nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, publicată în Monitorul Oficial al României , partea I, nr. 361 din 26 aprilie 2004, se modifică și se completează, urmând a avea următorul cuprins

1. La articolul 42, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) Actele normative prevăzute la alin. 1), emise sau încheiate de autoritățile publice locale și județene pot fi atacate cu acțiune în anulare la tribunalele administrativ-fiscale, iar cele privind actele administrative emise sau încheiate de autoritățile publice centrale pot fi atacate cu acțiune în anulare la secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel. Soluționarea acestora se

face în complet de 3 judecători. Reclamantul se poate adresa instanței de la domiciliul său sau celei de la sediul pârâtului. Dacă reclamantul a optat pentru instanța de la sediul pârâtului, nu se poate invoca excepția necompetenței teritoriale.

2. La articolul 42, se introduc alineatele (4) – (12) , cu următorul cuprins:

(4) La soluționarea acțiunilor introduse împotriva actelor administrative din prezenta lege nu sunt aplicabile prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea procedurii plângerii prealabile. Judecarea cererilor se face de urgență și cu precădere, dispozițiile art. 200 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind aplicabile.

(5) Președintele completului , prin rezoluție, fixează deîndată termenul de judecată, care nu poate depăși 48 de ore de la înregistrarea cererii de chemare în judecată.

(6) La data investirii instanței, părțile vor fi citate în aceeași zi prin agent procedural desemnat de Președintele Instanței exclusiv pentru respectiva cauză, precum și în format electronic, prin intermediul aplicației TDS, potrivit dispozițiilor privind citarea în procesele urgente.

(7) Comunicarea cererii se face deîndată către pârât, punându-i-se în vedere că are obligația de a depune întâmpinare și dosarul care a stat la baza emiterii actului administrativ, sub sancțiunea prevăzută de lege, până la termenul de judecată fixat. Întâmpinarea și dosarul menționat se vor comunica deîndată reclamantului , care are posibilitatea de a solicita un nou termen pentru studiul acestora. Termenul de judecată ulterior nu poate depăși 48 de ore.

(8) Termenul de soluționare a acțiunii în anulare este de 5 zile de la data legalei sesizări a instanței.

(9) Pronunțarea se poate amâna cu cel mult 24 de ore, iar motivarea hotărârii se face în cel mult 48 de ore de la pronunțare.

(10) Hotărârea primei instanțe poate fi atacată cu recurs în maximum 48 de ore la comunicare. În cel mult 2 ore de la declararea cererii de recurs, prin grija și sub supravegherea grefierului-șef de secție ,dosarul de fond, însoțit de cererea de recurs, se vor scana și trimite în format electronic instanței ierarhic superioare competente, fără alte formalități. Dosarul fizic va fi expediat prin poștă militară, deîndată ce este posibil acest lucru.

(11) Instanța de recurs se pronunță în complet de 5 judecători în termen de 3 zile de la sesizare, prin hotărâre definitivă. Întâmpinarea la cererea de recurs nu este obligatorie. Dispozițiile alin. (5), (6) și (9) se aplică corespunzător și cererii de recurs.

(12) Hotărârea definitivă prin care s-a anulat actul administrativ cu caracter normativ se publică în 24 de ore de la pronunțare în Monitorul Oficial al României, potrivit procedurii prevăzute la art. 23 din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Propunere legislativă

Art III. Acțiunile în anulare formulate împotriva hotărârilor Guvernului prin care se instituie, se prelungeste sau se încetează starea de alertă, precum și a acțiunilor îndreptate împotriva altor acte normative prin care se stabilește aplicarea unor măsuri pe durata stării de alertă, nesoluționate până la intrarea în vigoare a prezentei legi, se vor judeca de urgență și cu precădere cu citarea obligatorie și imediată a părților, potrivit dispozițiilor și în limitele termenelor procedurale stabilite la art.999 C.pr.civ. privind procedura ordonanței președințiale. Dispozițiile art. 999 alin. (4) C.pr.civ sunt aplicabile și în stadiul procesual al recursului. Dispozițiile art. 997 C.pr.civ și ale art. 1000- art. 1002 C.pr.civ nu sunt aplicabile.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Inițiator,

Mihai Ioan Lasca